

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Петрівська сільська рада
Компаніївського району
Кіровоградської області**

вул. Центральна, 2, с. Петрівка,
Компаніївський район,
Кіровоградська область, 28430

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Петрівської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про затвердження ставок земельного податку на території Петрівської сільської ради на 2018 рік» (Проект 1), «Про встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік» (Проект 2), «Про встановлення розмірів єдиного податку на території Петрівської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2018 рік» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Петрівської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області від 13.06.2017 № 02-20/218.

За результатами проведеного аналізу вищевказаних проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Петрівської сільської ради з питань агропромислового комплексу, розвитку населених пунктів та земельних відносин щодо їх регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до цих проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо проектів рішень в цілому

1. Проектами рішень на території Петрівської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Частинами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог,

Державна регуляторна служба України
ВІХ №7728/0/20-17 від 07.09.2017

обов'язково встановлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені вимогами статті 7 ПКУ, визначені проектами рішень. Наприклад, в проектах рішень відсутні такі обов'язкові елементи як строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, а в Проекті 3, також, об'єкт і база оподаткування, порядок обчислення та сплати податку.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

2. Проектами 1-3 передбачено, що дані рішення оприлюднюються на інформаційному стенді сільської ради у відповідності з чинним законодавством України у сфері державної регуляторної політики.

Разом з тим, відповідно до статті 12 Закону, регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності - у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

3. Назву Проекту 2 пропонуємо доповнити назвою сільської ради, на території якої встановлюється податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 встановлюється земельний податок, визначаються деякі обов'язкові елементи податку, а саме: платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки податку, порядок обчислення суми податку, податковий період, строки та порядок сплати податку, пільги із сплати податку.

1. Пунктом 4 Проекту 1 встановлюються ставки земельного податку на 2018 рік виключно:

- для сільськогосподарських угідь – у розмірі 0,3 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
- за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) – у розмірі 0,25 відсотка від їх нормативної грошової оцінки для комерційної забудови.

Відповідно до пункту 274.1 статті 274 ПКУ ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Пунктом 274.2 статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Таким чином, пропонуємо привести пункт 4 Проекту 1 до вимог ПКУ, зокрема, виключити слова «для комерційної забудови» з тексту цього пункту.

2. Доводимо до відома, що у разі не встановлення ставок земельного податку (відповідно до Проекту 1 ставки земельного податку на 2018 рік встановлено для сільськогосподарських угідь та за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання) відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ плата за землю буде справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

3. Пункт 8 Проекту 1 доцільно привести у відповідність до вимог статей 281, 282 ПКУ, якими встановлено вичерпний перелік фізичних та юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку.

4. Також, пропонуємо доповнити Проект 1 нормами статті 283 ПКУ, якою визначено перелік категорій земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

5. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у Проекті 1 зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

6. Додатком № 1 до Проекту 1 затверджується розрахунок ставок земельного податку по Петрівській сільській раді 0,3 % від грошової оцінки землі.

Разом з тим, відповідно до пункту 289.3 статті 289 ПКУ центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних

відносин, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації не пізніше 15 січня поточного року забезпечують інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію нормативної грошової оцінки земель.

Таким чином, здійснення розрахунку ставок земельного податку без використання коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель на 2018 рік не відповідає вимогам ПКУ та доводить до платників земельного податку некоректну інформацію.

Крім того, наповнення додатку № 1 до Проекту 1 не узгоджується з його назвою, а також зі ставками, що затверджуються Проектом 1.

Отже, пропонуємо виключити додаток № 1 з Проекту 1.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 встановлюється податок на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, визначаються деякі обов'язкові елементи податку, а саме: платники податку, об'єкт та база оподаткування, ставки податку, порядок обчислення суми податку, податковий період, строки та порядок сплати податку, пільги із сплати податку.

1. Пунктом 4 Проекту 2 встановлюються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме: підпунктами 4.1 – 4.4 встановлюються для фізичних та юридичних осіб фіксовані ставки податку для житлової та нежитлової нерухомості у відсотках розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 ПКУ визначено, що ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо пункт 4 Проекту 2 привести у відповідність до податкового законодавства, визначивши ставки податку в залежності від місця розташування та типів нерухомості, що оподатковується.

2. Пункт 5 Проекту 2, яким визначається порядок обчислення суми податку, доцільно привести у відповідність до пунктів 266.7 та 266.8 ПКУ.

3. Підпунктом 8.2 пункту 8 Проекту 2 передбачається встановити пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченою такими статутами (положеннями).

Вказаний пункт не узгоджується з частиною и) підпункту 2.2 пункту 2 Проекту 2 (узгоджується з нормами підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ), і визначає, що об'єкти нерухомості, які перебувають у власності релігійних організацій, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, та використовуються виключно для забезпечення їхньої статутної діяльності, включаючи ті, в яких здійснюють діяльність засновані такими релігійними організаціями добродійні заклади (притулки, інтернати, лікарні тощо), крім об'єктів нерухомості, в яких здійснюється виробнича та/або господарська діяльність **не є об'єктом оподаткування**.

Таким чином, пропонуємо виключити з Проекту 2 підпункт 8.2 пункту

4. Підпунктом 8.3 пункту 8 Проекту 2 передбачається встановити пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, а саме: господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо.

Наразі, тип та розмір такої пільги підпунктом 8.3 пункту 8 Проекту 2 не встановлюється.

Водночас, відповідно до підпункту 4.3. пункту 4 Проекту 2 ставка податку для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, встановлюється у розмірі 0,0 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Таким чином, підпункти 8.3 пункту 8 та 4.3 пункту 4 Проекту 2 потребують узгодження між собою з урахуванням положень статті 30 ПКУ.

Щодо Проекту 3

Проектом 3 встановлюються ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, визначаються деякі обов'язкові елементи податку, а саме: платники податку, ставки податку, податковий період, строки сплати єдиного податку.

1. Пунктом 2 Проекту 3 встановлюються ставки єдиного податку:

для першої групи платників єдиного податку для всіх видів господарської діяльності, передбачених для цієї групи - 10 відсотків розміру від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Відповідно до пункту 293.2. статті 293 ПКУ фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з **розрахунку на календарний місяць**.

Враховуючи вищезазначені вимоги ПКУ, з метою спрощення розуміння вимог пункту 2 Проекту 3 пропонуємо після слів «встановленої(го) законом на 1 січня податкового (звітного) року» додати слова «з розрахунку на календарний місяць».

2. Підпунктом 2 пункту 3 Проекту 3 визначено, що податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку другої групи є календарний квартал.

Однак, відповідно до пункту 294.1 статті 294 ПКУ Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку **першої, другої та четвертої груп є календарний рік**.

Таким чином, підпункт 2 пункту 3 Проекту 3 потребує приведення у відповідність до вимог пункту 294.1 статті 294 ПКУ.

Отже проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, **проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив**.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень

Аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ 1-3) не повною мірою відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Так, у розділах I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас при визначенні проблем, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробником у АРВ до проектів рішень визначено проблеми, однак, через відсутність даних у грошовому виразі, не доведено масштаб цих проблем та їх важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблеми мають найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділах III АРВ 1-3 при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником не наведено розрахунків їх витрат, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень (при сплаті місцевих податків та зборів), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей.

Також, при проведенні оцінки впливу на сферу інтересів держави (розділ III АРВ проектів рішень) до витрат за альтернативами 2 і 3 віднесено витрати на проведення відстежень результативності даного регуляторного акта та процедур його оприлюднення, що не відповідає вимогам Методики: в процесі проведення оцінки впливу необхідно кількісно визначити витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (оприлюднення регуляторного акта та проведення відстеження його результативності здійснюється у рамках вимог Закону незалежно від змісту та вимог такого акта).

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки єдиного податку встановлено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів, розробником у розділах IV АРВ не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір

найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Щодо АРВ до Проекту 1 (далі – АРВ 1)

1. При підготовці розділу III АРВ 1 розробником визначаються альтернативи вирішення проблем, однією з яких є «Не приймати регуляторного акта (відмова від регулювання)».

В описі цієї альтернативи в АРВ 1 зазначено, що у цьому випадку відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ податок буде справлятися виходячи з норм ПКУ із застосуванням його мінімальних ставок.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм ПКУ, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, при розгляді зазначеної альтернативи в АРВ 1 не враховані всі вимоги ПКУ, а, відповідно, некоректно оцінено її вплив на платників податку.

2. У таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розділу III АРВ 1 та у розрахунку витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (розділ 3 М-тесту) вказано, що зазначене регулювання поширюється на 1 мікропідприємство, що складає 100 % від загальної кількості підприємств.

Разом з тим, у рядку 5 таблиці розділу VIII АРВ 1 при визначенні прогнозних статистичних показників вказано, що зазначене регулювання поширюється на 4 суб'єктів господарювання, а у розділах 2 та 3 М-тесту АРВ 1 - на 3 суб'єктів господарювання.

3. У розділах 3 та 4 М-тесту АРВ 1 не наведено посилання на джерело даних для розрахунку «прямих» та адміністративних витрат.

Однак, в таблиці розділу 3 М-тесту вказано, що «прямі» витрати СМП складають 980 грн., у таблицях розділу VIII АРВ 1 та розділу 4 М-тесту - 30 720 грн тощо.

Зазначене ставить під сумнів правильність даних та розрахунків наведених у АРВ до Проекту 1. Крім того, некоректне визначення показників

результативності регуляторного акта не дозволить у подальшому правильно оцінити досягнення цілей, а, відповідно, встановити ефективні ставки єдиного податку на наступні бюджетні роки.

Щодо АРВ Проекту 2 (далі – АРВ 2)

В таблиці розділу 3 М-тесту АРВ 2 не наведено формули розрахунку суми «прямих» витрат, що понесуть суб'єкти господарювання у зв'язку зі сплатою ними податків, але в таблиці визначено, що «прямі» витрати складають 672 грн.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Петрівської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про затвердження ставок земельного податку на території Петрівської сільської ради на 2018 рік», «Про встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік», «Про встановлення розмірів єдиного податку на території Петрівської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а їх аналізу регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінам від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

О.М. Мірошніченко